

Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2022-2023

Iedereen doet mee!

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Aanleiding	3
Samen op weg naar een meer inclusieve samenleving	3
Van ambities naar actiepunten	4
Een integrale aanpak	4
Het tijdsbestek van deze inclusieagenda	5
Ervaringsdeskundigheid in Oegstgeest	5
Thema's van deze inclusieagenda	6
Thema 1: Bewustwording	6
Thema 2: Beleid en borging	7
Thema 3: Een toegankelijke gemeente	8
a. Fysieke toegankelijkheid	8
b. Toegankelijkheid van informatie	9
Thema 4: Onderwijs	10
Thema 5: Werk en inkomen	11
Thema 6: Welzijn en ondersteuning	12
Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur	13
Financieel overzicht	14
Financiën	14

Inleiding

Aanleiding

Waarom een Lokale Inclusieagenda?

Sinds 14 juli 2016 geldt het VN-verdrag Handicap in Nederland. Het doel van dit verdrag is het creëren van een inclusieve samenleving, een maatschappij waarin iedereen mee kan doen. Gemeenten zijn sinds de ratificatie van het VN-verdrag verplicht om te werken aan een geleidelijke uitvoering ervan. Verder moeten gemeenten direct al bij het maken van nieuw beleid rekening houden met de positie van mensen met een beperking. Hiervoor dient elke gemeente één integraal plan op te stellen. Dit plan wordt ook wel de lokale inclusieagenda genoemd. Hierin staat beschreven hoe de gemeente werkt aan het waarmaken van een inclusieve samenleving. Door ambities en bijhorende acties vast te stellen, is het inzichtelijk hoe er naar dit doel wordt toegewerkt. Een lokale inclusieagenda is dan ook een levend document. Door deze steeds cyclisch te evalueren en te vernieuwen kan er worden bijgestuurd. Zo houden gemeenten en hun inwoners het doel van een inclusieve samenleving helder voor ogen.

“Niets over ons, zonder ons”

Het uitvoeren van het VN-verdrag kan niet zonder de mensen waar het om gaat. De uitvoering van het verdrag kan namelijk alleen slagen als mensen met een beperking er vanaf begin tot eind actief bij worden betrokken. Zij weten namelijk als geen ander wat hun inclusie in de weg staat. De inzet van ervaringsdeskundigheid bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid loopt dan ook als een rode draad door deze inclusieagenda. Dit wordt treffend uitgedragen door het motto “Niets over ons, zonder ons”.

Onze uitgangspunten

Om tot een meer inclusieve samenleving te komen, zijn bewustwording, ontmoeting en samenwerking van groot belang. Bewustwording doet inwoners realiseren dat er in de maatschappij drempels zijn voor mensen met een beperking. Ontmoeting tussen mensen met en zonder beperking zorgt ervoor dat er meer wederzijds begrip ontstaat. En door samenwerking komen we verder. Samenwerken met mensen met een beperking en de hen vertegenwoordigende organisaties vormt een goed begin, maar hiermee zijn we er nog niet. Ook maatschappelijke organisaties, ondernemers, onderwijsinstellingen en het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest hebben hierin een belangrijke taak.

Samen op weg naar een meer inclusieve samenleving

De gemeente is slechts één van de spelers die een inclusieve samenleving nastreeft. Door samen te werken met andere partijen bewegen we gericht toe naar een meer inclusieve maatschappij. Deze lokale inclusieagenda geeft aan welke bijdragen gemeente Oegstgeest hier de komende tijd zelf aan gaat leveren. Deze eerste Oegstgeester inclusieagenda kent de volgende drie ambities:

1. Samen op weg naar een meer inclusief Oegstgeest;

Een meer inclusief Oegstgeest, daar zet de gemeente zich graag voor in. Dat doen we natuurlijk niet alleen. Door samen te werken met maatschappelijke partijen zoals lokale ondernemers, onderwijsinstellingen, belangenorganisaties, en het vrijwilligers- en verenigingsleven werken we gericht toe naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Op deze wijze wordt er ook sneller vooruitgang geboekt. Het mooie is dat samen zo ook duurzaam betekent.

2. Concreet bijdragen aan een meer inclusief Oegstgeest door met actiepunten te werken;

De inclusieve samenleving bestaat niet van de ene op de andere dag. Hiervoor moeten er steeds stappen in de goede richting worden gezet. Door met concrete actiepunten te werken die inzetten op de nabije toekomst, zullen veranderingen eerder merkbaar zijn. Dit maakt ze ook meetbaar.

3. Meer aandacht voor de inclusieve samenleving in de ambtelijke organisatie;

Bewustzijn geldt als een eerste criterium voor verandering. Het is dan ook belangrijk dat er meer aandacht komt voor de inclusieve samenleving in de gemeentelijke organisatie. Hier wordt beleid geschreven en vervolgens uitgevoerd. Duurzame verbetering op inclusievlak begint dan ook hier.

Om deze ambities te realiseren is het belangrijk om een gevoel van urgentie te creëren en vast te houden. Het onderwerp zal binnen de gemeente hoger op de agenda moeten staan. Maar natuurlijk ook bij de andere betrokken maatschappelijke partijen. Pas dan kan er werkelijk iets worden bereikt.

Van ambities naar actiepunten

Om als gemeente bij te dragen aan een meer inclusief Oegstgeest, hebben we zeven thema's benoemd. Per thema zijn er concrete actiepunten opgesteld. Veel van deze actiepunten zetten in op de nabije toekomst, zodat veranderingen snel merk- en meetbaar zijn. Bij het opstellen van deze actiepunten is er veel aandacht besteed aan het vinden van raakvlakken tussen inclusie en huidig beleid. Juist door te gaan waar energie zit, komen we samen verder. In wat volgt leest u wat we per thema willen bereiken en hoe we dat willen gaan doen. Deze inclusieagenda kent de volgende thema's:

- [Thema 1: Bewustwording](#)
- [Thema 2: Beleid en borging](#)
- [Thema 3: Een toegankelijke gemeente](#)
  - a. [Fysieke toegankelijkheid](#)
  - b. [Toegankelijkheid van informatie](#)
- [Thema 4: Onderwijs](#)
- [Thema 5: Werk en inkomen](#)
- [Thema 6: Welzijn en ondersteuning](#)
- [Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur](#)

De eerste drie thema's, die van *bewustwording*, *beleid en borging*, en een *toegankelijke gemeente* zijn de randvoorwaarden om de inclusieagenda te doen slagen. Voor de andere vier thema's geldt dat ernaar wordt gestreefd om actiepunten op natuurlijke of passende momenten te realiseren.

Een integrale aanpak

Inclusie gaat iedereen aan, en het thema raakt dan ook aan vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen. Juist omdat inclusie zo breed is, is het van belang om inclusiebeleid integraal op te zetten. Zo worden beleid en initiatieven op verschillende terreinen met elkaar verbonden. In deze lokale inclusieagenda worden actiepunten van en voor alle gemeentelijke teams samengebracht. Zo biedt deze agenda een beknopt overzicht van waar de gemeente zich de komende tijd voor gaat inzetten.

Hoewel deze eerste inclusieagenda een opzichzelfstaande beleidsnota vormt, ligt het logischerwijs in het verlengde van bestaand beleid. Gemeente Oegstgeest kent tal van lokale en regionale opgaven die al in andere beleidsnota's of verdiepende akkoorden aan bod komen. Hierbinnen speelt inclusie vaak al een belangrijke rol. Denk bijvoorbeeld aan het beleidsplan 'Samen Oegstgeest' voor het sociaal domein en de concrete uitvoering van het jeugd- en Wmo-beleid dat gericht is op het kunnen (blijven) meedoen in de samenleving. Deze inclusieagenda dient dan ook als aanvulling op het onderstaande:

- Beleidsplan Sociaal Domein 'Samen Oegstgeest' 2021-2024;
- Sportakkoord Oegstgeest 'Oegstgeest Beweegt' 2019-2024;
- Woonvisie Oegstgeest 'Samen Verder Bouwen aan Karakter en Kwaliteit' 2020-2030;
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2037;
- Meerjarenonderhoudsprogramma Openbare Ruimte 2021-2027;
- Omgevingsvisie 'Oegstgeest 2030';
- Evenementenbeleid Oegstgeest 2022;
- Sociale Kaart 'Welzijn en Ondersteuning' Oegstgeest;
- Het project 'Dementievriendelijk Oegstgeest';
- Het netwerk 'Samen tegen Eenzaamheid'.

Het tijdsbestek van deze inclusieagenda

Het VN-Verdrag bepaalt dat er geleidelijke voortgang moet worden gemaakt in de inclusiviteit van de samenleving, maar dat dit niet in één keer gerealiseerd hoeft te worden. Vandaar dat deze eerste inclusieagenda een tijdsbestek van twee jaar beslaat, de periode 2022-2023. We streven ernaar om de onderstaande actiepunten in deze periode uit te voeren. En hoewel veel acties direct opgepakt kunnen worden, geldt voor andere dat deze op passende momenten worden gerealiseerd. Denk aan het herschrijven van een beleidsnota. Op het moment dat deze herzien wordt, zal inclusie hierin worden meegenomen. Natuurlijk dient nieuw beleid direct inclusief te worden opgezet.

Door de lokale inclusieagenda iedere twee jaar te herzien, is periodiek vernieuwen, controleren en bijsturen mogelijk. Voltooide actiepunten worden dan weggestreept, en nieuwe toegevoegd. Dit biedt eveneens de kans om accenten te verleggen. Zo houden we gezamenlijk ons doel helder voor ogen.

Ervaringsdeskundigheid in Oegstgeest

Het uitvoeren van het VN-verdrag kan niet zonder de mensen waar het om gaat. Zij weten namelijk precies wat hun verdere inclusie nog in de weg staat. Voor het opstellen van deze inclusieagenda is er dan ook actief samengewerkt met een groep van ervaringsdeskundige inwoners uit Oegstgeest. In de vorm van een werkgroep zijn we samen vol energie aan de slag gegaan met het opstellen ervan.

Als aftrap van onze samenwerking hebben we een reeks masterclasses bijgewoond over lokale inclusie en het VN-verdrag. Dit gaf ons een gedeeld referentiekader om mee van start te gaan. Aan de hand van drie – helaas nog digitale – werkgroepbijeenkomsten en een continue uitwisseling van ideeën, hebben we zo samen een conceptversie opgesteld van de eerste Oegstgeester inclusieagenda.

We willen de leden van de werkgroep hier nogmaals hartelijk bedanken voor hun inzet. De inzichten die jullie ons als projectteam hebben meegegeven zijn zeer waardevol gebleken. Zonder jullie waren we niet tot zo een gedegen eindproduct gekomen. De werkgroep zal dan ook structureel worden betrokken bij de evaluatie en doorontwikkeling van deze en volgende inclusieagenda's. Ook willen we de Adviesraad Sociaal Domein bedanken voor het gegeven advies en de positieve samenwerking.

Deze lokale inclusieagenda is er voor iedereen en werkt in brede zin toe naar een meer inclusieve samenleving. Voor het vervolgtraject hopen we de werkgroep nog verder uit te breiden, zowel in omvang als in de diversiteit van haar leden. In toekomstige versies van de inclusieagenda nemen we graag meer nadrukkelijk de perspectieven van inwoners met een verstandelijke beperking, psychische kwetsbaarheden, of chronische ziekten mee. Meer diversiteit leidt namelijk tot meer inzichten.

Ben jij een ervaringsdeskundige inwoner van Oegstgeest, en zou je graag meedenken over de evaluatie van deze en het opstellen van volgende lokale inclusieagenda's? Stuur ons dan vooral een berichtje. Dit kan via het gemeentelijke [contactformulier](#), of via de projectpagina [Iedereen doet mee!](#) op het Doe Mee platform.

Thema's van deze inclusieagenda

Thema 1: Bewustwording

Wat willen we bereiken?

Bewustwording is nodig om inwoners en medewerkers van een gemeente zich te laten realiseren dat er in de samenleving drempels bestaan voor mensen met een beperking. De invoering van het VN-verdrag en het opstellen van lokale inclusieagenda's zijn stappen in de goede richting, maar daarmee zijn we er nog niet. Zo blijkt uit recent onderzoek dat de impact van het VN-verdrag nog niet altijd even goed merkbaar is voor mensen met een beperking. Ook in gesprekken met ervaringsdeskundigen uit Oegstgeest kwam dit naar voren. Bewustwording creëren blijft daarom van groot belang.

We willen graag bereiken dat eind 2023 medewerkers van de gemeente Oegstgeest en veel inwoners weten wat inclusie betekent, en dat inclusie in toenemende mate terugkomt in het beleid en het dagelijks werk. We willen meer bewustwording creëren onder ambtenaren, maatschappelijke partijen, ondernemers, schoolbesturen, en binnen het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest.

Actiepunten!

1.1 Alle teams van de gemeente betrekken bij beleidsvorming over inclusie. Deze inclusieagenda maakt inzichtelijk waar de teams mee aan de slag gaan.

1.2 De gemeente neemt inclusie & toegankelijkheid actief mee in gesprekken met maatschappelijke partijen, ondernemers, schoolbesturen, en het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest. Zo werken we samen toe naar een meer inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

1.3 De inclusieagenda onder de aandacht brengen door de 'Week van de Toegankelijkheid' jaarlijks te combineren met de week 'Oegstgeest Ontmoet'. Zo verbinden we de thema's van inclusie, eenzaamheid, en welzijnswerk met elkaar, en krijgt de inclusieagenda een podium.

Opm. Het project 'Samen tegen Eenzaamheid', waar de week 'Oegstgeest Ontmoet' onder valt, loopt eind 2022 af. Afhankelijk van een mogelijke doorstart kan deze koppeling worden gemaakt.

1.4 Het organiseren van een kick-off bijeenkomst voor de inclusieagenda om deze onder de aandacht te brengen. Bij een volgende versie van de inclusieagenda wordt dit herhaald.

1.5 De inclusieagenda onder de aandacht brengen via oproepen in diverse media (o.a. het '[Doe Mee Platform](#)', de Oegstgeester Courant, de nieuwsbrief, website en sociale media van de gemeente).

1.6 De ervaringsdeskundige werkgroep verder uitbreiden, bijvoorbeeld d.m.v. wervingsteksten.

1.7 Aanhaken op (landelijke) bewustwordingscampagnes en activiteiten. Een mooi voorbeeld is de [Verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland](#), georganiseerd door de VNG.

Thema 2: Beleid en borging

Wat willen we bereiken?

Het toewerken naar een meer inclusieve samenleving gaat stapsgewijs en is een voortdurend proces. Juist daarom is het van belang om inclusief denken beleidsmatig te borgen. Door beleid en initiatieven op een duurzame manier met elkaar te verbinden, zetten we in op zowel bewustwording als borging. Zo kan er de komende tijd snel vooruitgang worden geboekt en is er ruimte voor doorontwikkeling.

Actiepunten!

2.1 De inclusieagenda is er voor iedereen en wordt organisatie-breed gedragen. Eén medewerker draagt zorg voor het in goede banen leiden van het inclusiebeleid. Daarnaast zijn er per team één of meerdere medewerkers aangewezen die op dit vlak als aanspreekpunt dienen.

2.2 Het proces van vaststellen, evalueren en aanpassen van de inclusieagenda gebeurt iedere twee jaar, zodat cyclisch vernieuwen, controleren en bijsturen mogelijk is.

2.3 De gemeenteraad wordt halfjaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de inclusieagenda.

2.4 Er vindt periodiek overleg plaats met ervaringsdeskundige inwoners over de inclusieagenda en het huidige inclusiebeleid. Dit kan worden voortgezet in de vorm van de bestaande werkgroep.

2.5 Het borgen van ervaringsdeskundigheid vormt een belangrijk speerpunt en verdient blijvend aandacht. Ervaringsdeskundige inwoners worden structureel betrokken bij het inclusiebeleid.

2.6 De formats voor college- en raadsvoorstellen worden herzien, zodat er bij toekomstig beleid over inclusie nagedacht moet worden.

2.7 Nagaan of inclusie en toegankelijkheid bij toekomstige subsidieaanvragen, aanbestedingen, inkoop, vergunningen, en evenementen als randvoorwaarden kunnen worden meegenomen. Dit creëert bewustzijn en zorgt voor inclusief denken in toekomstig beleid en bij betrokken partijen.

2.8 De Adviesraad Sociaal Domein wordt actief meegenomen in de ontwikkeling van de lokale inclusieagenda. Bij een volgende versie van de inclusieagenda worden zij wederom aangehaakt.

2.9 In een volgende inclusieagenda willen we het perspectief van inwoners met een verstandelijke beperking, met psychische kwetsbaarheden, of met chronische ziekten meer nadrukkelijk belichten.

Thema 3: Een toegankelijke gemeente

a. Fysieke toegankelijkheid

Wat willen we bereiken?

We willen de fysieke toegankelijkheid en bereikbaarheid van de openbare ruimte en gebouwen in Oegstgeest verbeteren. Dit is en zal een aandachtspunt blijven. Toegankelijkheid en bereikbaarheid gelden namelijk als randvoorwaarden om mee te kunnen doen. Het moet in Oegstgeest dan ook voor iedereen mogelijk zijn om ergens toegang te krijgen en om zelfstandig weg te kunnen gaan. Ook is het belangrijk dat de toegankelijkheid van voorzieningen voor iedereen inzichtelijk is.

Actiepunten!

3.1 De toegankelijkheid van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen inzichtelijk maken.

Opm. Dit kan worden gerealiseerd door punten 3.5-3.9 uit te voeren. Bij een hoger ambitieniveau kan een externe partij worden ingehuurd voor het schouwen van gemeentelijke gebouwen. Hierbij dient het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid als maatstaf. Er kan hiervoor samen worden opgetrokken met het toegankelijk maken van stembureaus (actiepunt 3.3).

*Het betreft hier het schouwen, niet het doorvoeren van geadviseerde aanpassingen.

3.2 In het nog vast te stellen Meerjarenonderhoudsprogramma Openbare Ruimte (MJOP) zal er nadrukkelijk rekening worden gehouden met inclusie en toegankelijkheid. Toegankelijkheid zal vast onderdeel uitmaken van vervangings- en herinrichtingprojecten in de gemeente. Ook zal er bij groot onderhoud worden bekeken hoe toegankelijkheid, en hiermee inclusie, meegenomen kan worden.

3.3 Stembureaus meer toegankelijk maken. Iedereen moet zelfstandig kunnen stemmen.

Opm. Hiervoor wordt een externe partij ingehuurd. Er wordt nog onderzocht of deze ook voor actiepunt 3.1. kan worden ingezet. In dat geval trekken deze projecten hier samen in op.

*Het betreft hier het schouwen, niet het doorvoeren van geadviseerde aanpassingen.

3.4 De toe- en doorgankelijkheid van winkels en winkelcentra in Oegstgeest waar nodig verbeteren. Een goede pilot vormt het borgen van toegankelijkheid rondom het winkelcentrum Lange Voort.

3.5 Inventariseren hoe toegankelijk sportaccommodaties zijn in Oegstgeest.

Opm. Dit geschiedt in samenwerking met de sportverenigingen en beheerders. Ook hierbij is de wens uitgesproken om deze inventarisatie door een externe partij te laten voltrekken.

*Het betreft hier het schouwen, niet het doorvoeren van geadviseerde aanpassingen.

3.6 Onderzoeken of Oegstgeest door middel van geo-informatie de toegankelijkheid van publieke voorzieningen meer inzichtelijk kan maken (zie: [Samen op Pad](#) of de [Digitale Kaart Oegstgeest](#)).

3.7 De toegankelijkheid van toiletten in Oegstgeest inzichtelijk maken (zie: de [Hoge Nood](#) app).

3.8 Onderzoeken of er een toegankelijkheidslabel kan worden toegevoegd aan meldingen gedaan over de openbare ruimte, zodat deze met prioriteit kunnen worden opgepakt (zie: de [Fixi](#) app).

3.9 Onderzoeken of parkeergelegenheden voor mensen met een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) overzichtelijk in kaart kunnen worden gebracht (zie: de [GPK-app](#) of de [Digitale Kaart Oegstgeest](#)).

3.10 Het beleid rondom de gehandicaptenparkeerkaart (GPK) herzien en het aanvraagproces hiervan in Oegstgeest beter organiseren.

3.11 Beleidskaders voor inclusie en toegankelijkheid expliciet maken in de beleidsdocumenten voor de domeinen van verkeer en mobiliteit, vastgoed, onderwijshuisvesting, en de omgevingsvisie.
Opm. Dit kan op natuurlijke momenten in de betreffende beleidscycli worden meegenomen.

b. Toegankelijkheid van informatie

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat de diensten die de overheid aanbiedt voor iedereen toegankelijk zijn. Dit heeft betrekking op de informatie die een gemeente aanbiedt, maar zeker ook op hoe er met inwoners wordt gecommuniceerd. Toegankelijk schrijven en publiceren gelden hierbij als uitgangspunten, zowel digitaal als op papier. Dat is prettig voor alle inwoners. We zetten in op meer bewustwording over laaggeletterdheid, en op kennis en kunde rondom B1-schrijven in de gemeentelijke organisatie.

Idealiter kan iedereen ook meedoen in de digitale samenleving. De 'digitale samenleving' wordt echter steeds complexer. Ondersteuning is soms dan ook nodig. Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in Bibliotheek Bollenstreek te Oegstgeest is hiervan een mooi voorbeeld. Inwoners kunnen hier terecht met vragen over de digitale overheid. Ook kan iedereen hier zijn of haar digitale vaardigheden verder ontwikkelen. Daarnaast hebben mensen met een beperking soms net wat anders nodig om bijvoorbeeld een website goed en zelfstandig te kunnen gebruiken. Hier houden we in Oegstgeest natuurlijk rekening mee, en proberen we voorzieningen waar mogelijk te verbeteren.

Actiepunten!

3.12 Gemeentelijke websites en apps moeten voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid.

3.13 De website van de gemeente is getoetst op de geldende toegankelijkheidseisen. Dit wordt periodiek herhaald. Waar nodig worden er aanpassingen doorgevoerd.

3.14 De toegankelijkheid van de verkiezingen vergroten door extra aandacht te besteden aan de informatievoorziening over de toegankelijkheid van stemlokalen in Oegstgeest.

3.15 Wij willen een toegankelijke overheid zijn en bieden informatie en onze dienstverlening in verschillende vormen aan onze inwoners aan (denk: digitaal, audiovisueel, op papier, makkelijk leesbaar en begrijpelijk, mondeling, service aan de balie). Hier zal mee worden doorgegaan.

3.16 Aansturen op meer bewustwording rondom laaggeletterdheid en de rol van de gemeente hierin. Er bestaat binnen de gemeente een B1-schrijfwijzer, en ook zijn hiervoor trainingen gegeven. Dit brengen we opnieuw onder de aandacht, zodat toegankelijk communiceren de norm wordt.

3.17 Een basistraining en een periodieke opfriscursus 'toegankelijk communiceren' (B1-schrijven) realiseren voor nieuwe én huidige medewerkers van de gemeente voor wie dit relevant is.

3.18 De gemeente tekent een [Direct Duidelijk-deal](#) en zet zich zo in voor heldere communicatie. In deze deal leggen we vast wat we de komende tijd willen bereiken rondom duidelijk communiceren.

3.19 Inventariseren welke documenttypen inclusief en toegankelijk zijn en hoe deze als standaard kunnen gaan gelden voor de gemeentelijke communicatie en informatievoorziening (denk: toegankelijke pdf-bestanden). Ook stellen we een checklist op met richtlijnen voor toegankelijk communiceren (denk: goed leesbare lettertypen, een toegankelijke opmaak, et cetera).

3.20 De lokale inclusieagenda van Oegstgeest zelf op een toegankelijke wijze publiceren.

Thema 4: Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Alle inwoners, van jong tot oud, hebben het recht om te leren. Hierbij is het belangrijk dat kinderen toegang hebben tot hoogwaardig en inclusief onderwijs; oftewel, educatie waarbij ongeacht beperking zoveel mogelijk naar hetzelfde onderwijs kan worden gegaan in de eigen omgeving. We vinden het hierbij belangrijk dat schoolgebouwen toegankelijk zijn, maar passend onderwijs is meer dan dat.

Het is de taak van schoolbesturen om elk kind zo passend mogelijk onderwijs te bieden. Dit kan in het regulier onderwijs zijn met extra ondersteuning waar nodig, maar ook in het speciaal onderwijs. De gemeente Oegstgeest overlegt met scholen en hun besturen over hoe leerlingen het onderwijs kunnen volgen dat ze nodig hebben.

Actiepunten!

4.1 Inclusie en toegankelijkheid expliciet maken in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Opm. Dit kan bij de actualisatie van het IHP in 2023 worden meegenomen.

4.2 Onderzoeken of toegankelijkheidseisen en richtlijnen voor onderwijshuisvesting op te nemen zijn in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Opm. Dit kan bij de actualisatie van het IHP in 2023 worden meegenomen.

4.3 We voeren het gesprek over inclusie en toegankelijkheid met de Oegstgeester scholen van het primair en voortgezet onderwijs. Zo brengen we in kaart wat er beter kan op het gebied van inclusief onderwijs en toegankelijke onderwijshuisvesting. Als gemeente stimuleren we kennisdeling tussen onderwijsinstellingen. Hiervoor maken we gebruik van de expertise van de Leo Kannerscholen.

4.4 De overgang en overdracht tussen kinderopvang en primair onderwijs (KO-PO) verbeteren. Dit verbetert doorstroom, stimuleert kennisuitwisseling, en maakt vroegtijdige signalering mogelijk. We wensen dit in Oegstgeest te stimuleren, maar zijn hierbij afhankelijk van regionaal beleid.

4.5 Inzetten op Buitenschoolse Opvang Plus (BSO-Plus) voor kinderen die niet direct in de reguliere Buitenschoolse Opvang (BO) passen, maar die met wat extra zorg hier wel terecht kunnen. Zo wordt zware jeugdhulp vermeden en passend onderwijs van jongs af aan gerealiseerd. De BSO-Plus variant en de meerwaarde ervan zal in de Leidse regio worden verkend en onderzocht.

4.6 Er lopen in de Leidse regio meerdere pilots om de wisselwerking tussen onderwijs en zorg te verbeteren. Zo wordt er zorg ingebracht in regulier onderwijs, en onderwijs in zorginstellingen. Als deze pilots positief uitvallen, wordt dit meegenomen in het regionale jeugdhulpbeleid.

Thema 5: Werk en inkomen

Wat willen we bereiken?

Net als ieder ander hebben mensen met een beperking recht op werk dat hen past. Een betaalde baan is echter nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van haar inwoners is één van de speerpunten van de gemeente. We streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen naar zijn of haar vermogen mee kan doen. Hierin zijn nog belangrijke stappen te zetten en winst te behalen. Samen met partners zet gemeente Oegstgeest zich in voor een zo optimaal mogelijke deelname van al haar inwoners aan de arbeidsmarkt en de samenleving.

Graag wordt de gemeente als werkgever ook meer inclusief. Inclusief werkgeverschap past namelijk bij de voorbeeldfunctie van de gemeente, draagt bij aan de borging van inclusiebeleid, en faciliteert bovendien duurzaam contact met de doelgroep. We zetten hier al actief op in, en gaan hier mee door.

Actiepunten!

5.1 Inclusief werkgeverschap past bij de voorbeeldfunctie van de gemeente, draagt bij aan de borging van inclusiebeleid, en faciliteert duurzaam contact met de doelgroep. We blijven actief toewerken naar het quotum banenafpraak en wenden hierbij alle kansen aan die zich voordoen. Zo worden vacatures eerst opengesteld voor de doelgroep banenafpraak, dragen partners waar mogelijk kandidaten voor uit deze groep, en nodigen we hen zelf uit om actief bij ons te solliciteren.

5.2 De gemeente maakt zich hard voor de inzet van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (denk aan samenwerking met: Provalu; DZB). Zo draagt de gemeente bij aan de landelijke werkgelegenheid voor en de bredere integratie van deze doelgroep. Naast de deskundigheid van onze partners, worden hierbij tevens instrumenten als loonkostensubsidie of *job coaching* ingezet.

5.3 Alle jongeren die PRO/VSO scholen verlaten, worden naar een vervolgopleiding of naar passend werk begeleid. De gemeente wil zich voor deze doelgroep op eenzelfde wijze blijven inzetten.

5.4 Het gesprek over inclusie en toegankelijkheid voeren met lokale ondernemers. Zo brengen we in kaart hoe ondernemers samen met de gemeente een meer inclusieve arbeidsmarkt kunnen realiseren. Bijvoorbeeld door samenwerking op te zoeken met het programma [MKB Toegankelijk](#).

Thema 6: Welzijn en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft een belangrijke rol in het bevorderen van het welzijn van haar inwoners. Welzijn is breder dan alleen de fysieke gezondheid. Zo heeft het ook betrekking op je ergens thuis voelen en op zelfstandig kunnen leven met ondersteuning waar nodig. In Oegstgeest hechten we hier veel waarde aan en zetten we ons samen in voor een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners.

Op het gebied van wonen is Oegstgeest al goed op weg met inclusie en toegankelijkheid. Zo gaat de 'Woonvisie 2020-2030' uit van een inclusieve samenleving, en wordt er nadrukkelijk een diversiteit aan woonvormen nagestreefd. Ook is er hierbij oog voor de toe- en doorgankelijkheid van woningen.

Het Sociaal Team Oegstgeest staat midden in de samenleving en ondersteunt inwoners om zelfstandig en zelfredzaam te blijven. De teamleden zijn zichtbaar en werken intensief samen met de huisartsen, maatschappelijke organisaties en woningcorporaties om inwoners waar nodig actief te benaderen en te ondersteunen. Het spreekuur van de Sociaal Makelaar in het Dorpscentrum draagt ertoe bij dat inwoners op een laagdrempelige manier informatie over en zicht kunnen krijgen op de voorzieningen in het dorp. Zo is er oog voor het welzijn van iedereen en kan er maatwerk worden geleverd.

Actiepunten!

6.1 De Sociale Kaart van Oegstgeest publiceren in een toegankelijk format (denk: een toegankelijk documenttype) en de meerwaarde van een webversie onderzoeken. In de Sociale Kaart wordt specifiek aandacht besteed aan inwoners met een beperking. Het is dan ook belangrijk om deze kaart gericht toegankelijk te maken voor deze doelgroepen.

Opm. De Sociale Kaart komt voort uit het project 'Samen tegen Eenzaamheid', dat eind 2022 afloopt.

6.2 De activiteiten uit de Sociale Kaart die zich op mensen met een beperking richten eruit lichten en breder circuleren om bewustzijn rondom dit onderwerp aan te zwengelen.

6.3 We blijven inzetten op het Inloophuis Oegstgeest van Stichting Lumen in het Dorpscentrum, waar driemaal per week een fijne en veilige inloop wordt geboden voor alle inwoners.

6.4 De vindbaar- en toegankelijkheid van de website van het Sociaal Team verbeteren, waaronder communicatie op B1-niveau.

Opm. Deze website valt (nog) niet onder het gemeentelijke domein.

6.5 Een nieuwe verordening leerlingenvervoer opstellen om de leesbaarheid ervan te verbeteren. Ook zal er een leeswijzer worden toegevoegd om de inhoud toegankelijker te maken.

6.6 Gemeente Oegstgeest sluit zich aan bij het programma 'Doortrappen!' om gezond en veilig fietsen onder ouderen te stimuleren. Zo blijven ouderen langer gezond, sociaal en zelfredzaam.

Opm. Programma van de Rijksoverheid. De subsidieaanvraag loopt via de provincie.

6.7 Bij een volgende actualisatie van de 'Woonvisie 2020-2030', zal er worden onderzocht wat een hoger ambitieniveau m.b.t. inclusie en toegankelijkheid in de woningplannen kost en oplevert.

Opm. De woonvisie 2020-2030 is net vastgesteld. Wordt op een natuurlijk moment meegenomen.

Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur

Wat willen we bereiken?

Oegstgeest biedt ruimte voor kunst, cultuur, sport en recreatie voor iedereen. Alle inwoners moeten zich welkom voelen en kunnen genieten van activiteiten in en rondom het dorp. We zien hierbij een belangrijke rol weggelegd voor verenigingen en willen hen stimuleren om (meer) inclusief te worden. Het is belangrijk dat onze sportaccommodaties bereikbaar en fysiek toegankelijk zijn, juist ook voor mensen met een beperking. Het Sportakkoord vormt hiervoor een goede basis. Een vertrekpunt om samen op door te pakken. Daarnaast willen we ook andere drempels die recreatie in de weg staan aanpakken, zodat iedereen kan genieten van al het moois dat Oegstgeest te bieden heeft.

Actiepunten!

7.1 Het gesprek over inclusie en toegankelijkheid voeren met lokale verenigingen. Zo brengen we in kaart hoe het verenigingsleven van Oegstgeest meer inclusief kan worden gemaakt.

7.2 Bewustwording creëren voor meer inclusief sporten in Oegstgeest. De verantwoordelijkheid en het initiatief hiervoor ligt voor een belangrijke mate bij het verenigingsleven; dit stimuleren we.

Opm. Een sportcoach kan hierbij uitkomst bieden (zie actiepunt 7.4).

7.3 We stimuleren sportverenigingen om sporten en bewegen voor mensen met een beperking aan te moedigen door passend aanbod te realiseren. Het Sportakkoord geldt hierbij als uitgangspunt.

7.4 Onderzoeken of een positie sportcoach kan worden gerealiseerd om drempels rondom sport en bewegen onder de doelgroep gericht weg te nemen. Inwoners met een beperking kunnen zo waar nodig worden ondersteund bij het vinden van een passende sport of beweegactiviteit.

7.5 We werken toe naar een inclusief speelbeleid voor Oegstgeest. Omdat dit nog wordt opgesteld, biedt dit een mooie kans om het direct inclusief op te zetten. De gemeente onderzoekt of het een [SamenSpeelBelofte](#) kan doen en zich zo kan aansluiten bij het landelijke [SamenSpeelNetwerk](#).

7.6 Bij het herschrijven van het evenementbeleid van Oegstgeest is er aandacht uitgegaan naar inclusie en toegankelijkheid. Ook stellen we een checklist op voor organisatoren. Bij het vergeven van toekomstige vergunningen worden inclusie en toegankelijkheid zo meegenomen.

Financieel overzicht

Financiën

Het implementatie-programma van het VN-verdrag maakt geen extra rijksmiddelen vrij om gemeenten tegemoet te komen. De initiële insteek is dan ook om de uitvoeringskosten te halen uit de reeds toegekende budgetten van de verantwoordelijke teams. Het gaat hier om een structurele inbedding. Toch is de verwachting dat voor bepaalde actiepunten gericht budget nodig zal zijn om een goed resultaat te behalen. Het gaat dan met name om actiepunten die team-overstijgend zijn, zoals de borging, het schouwen, de bewustwordingscampagnes, of het verbeteren van onze communicatie.

In onderstaand overzicht wordt er onderscheid gemaakt tussen het *basis* en het *hogere ambitieniveau*. Deze eerste zet in op de ambtelijke capaciteit die nodig is om de borging en doorontwikkeling van deze eerste lokale inclusieagenda mogelijk te maken. Het toewerken naar een meer inclusieve samenleving gaat stapsgewijs. Juist omdat dit een voortdurend proces is, wordt dit idealiter structureel ingebed. Het tweede niveau toont de actiepunten die niet binnen de budgetten van de gemeentelijke teams pasten. Om deze alsnog te kunnen realiseren, verstrekt de gemeenteraad gericht extra budget.

Financiële raming lokale inclusieagenda			
Actie	Basis ambitieniveau	Type	Kostenraming
2.1	Ambtelijke capaciteit t.b.v. de doorontwikkeling, de borging en evaluatie van deze en volgende inclusieagenda's (coördinering en advisering)	Struct.	€30.000,-
	Totaal basis ambitieniveau		€30.000,-
		<i>Waarvan structureel</i>	€30.000,-

Actie	Hoger ambitieniveau	Type	Kostenraming
3.1/3.5	De toegankelijkheid van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen, incl. sportaccommodaties, inzichtelijk maken*	Inc.	€30.000,-
3.3	De toegankelijkheid van stembureaus structureel inzichtelijk maken en houden*	Struct.	€4.000,-
6.3	Vindbaar- en toegankelijkheid van de website van het Sociaal Team verbeteren**	Inc.	€11.000,-
7.4	Een positie sportcoach realiseren voor inclusief sporten	Struct.	€25.000,-
	Totaal hoger ambitieniveau (additioneel)		€70.000,-
		<i>Waarvan incidenteel</i>	€41.000,-
		<i>Waarvan structureel</i>	€29.000,-

* Het betreft hier de kosten voor schouwen en advisering, niet het doorvoeren van aanpassingen.

** Eigen project, betreft hier zowel interne capaciteit als externe inhuur voor toetsing van de website.